

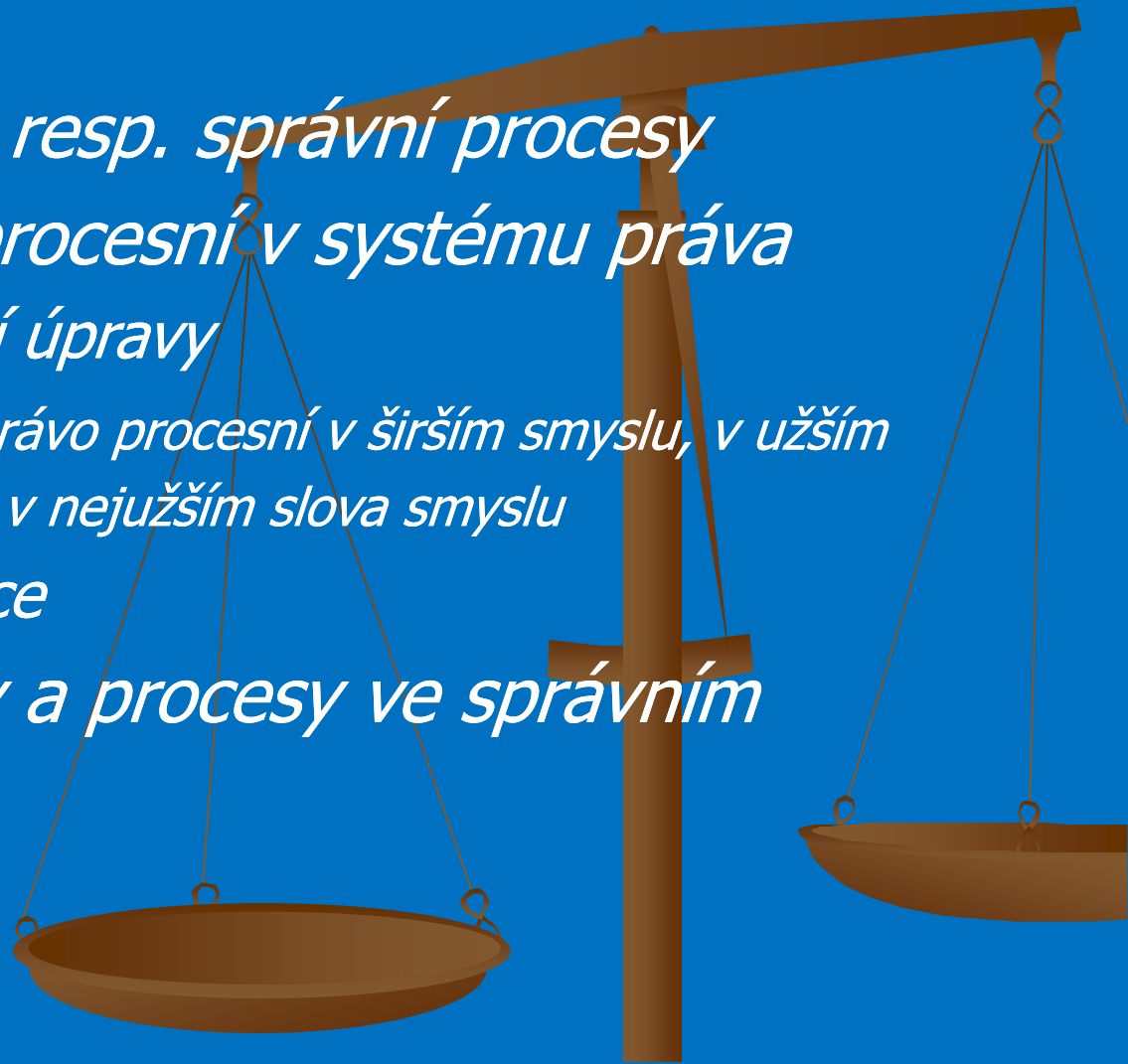
*Správní právo procesní,
správní řád a jeho systematika,
rozsah působnosti správního řádu,
vztah ke zvláštním právním úpravám*

Petr Průcha

Výuka, PrF MU, září 2023

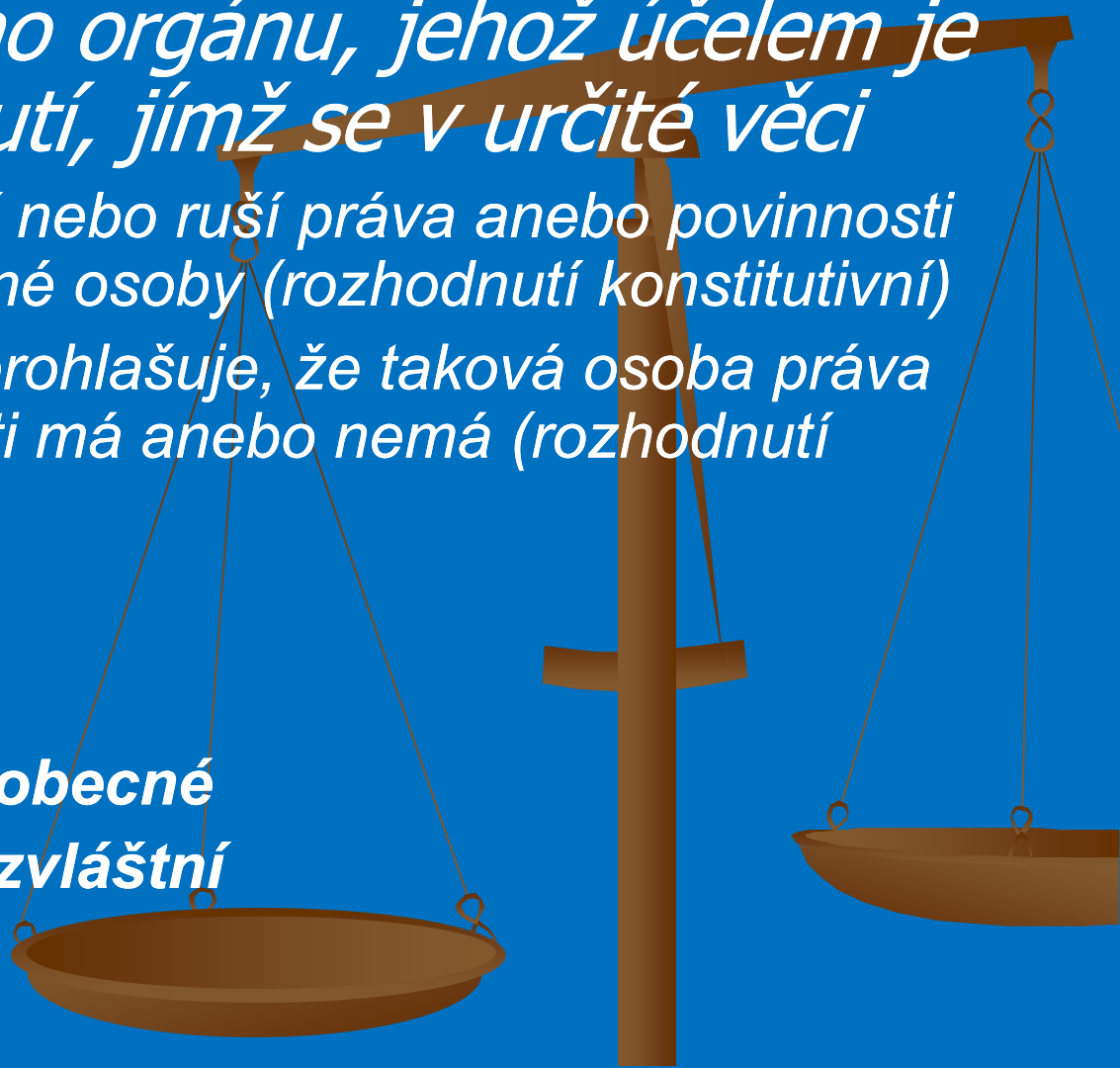
Správní právo procesní

- *správní proces, resp. správní procesy*
- *správní právo procesní v systému práva*
  - *předmět právní úpravy*
    - *správní právo procesní v širším smyslu, v užším smyslu a v nejužším slova smyslu*
  - *metoda regulace*
- *správní procesy a procesy ve správním soudnictví*

Správní řízení

- *postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci*
  - *zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby (rozhodnutí konstitutivní)*
  - *nebo jímž se prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (rozhodnutí deklaratorní)*
- *dělí se na*
  - *správní řízení **obecné***
  - *správní řízení **zvláštní***

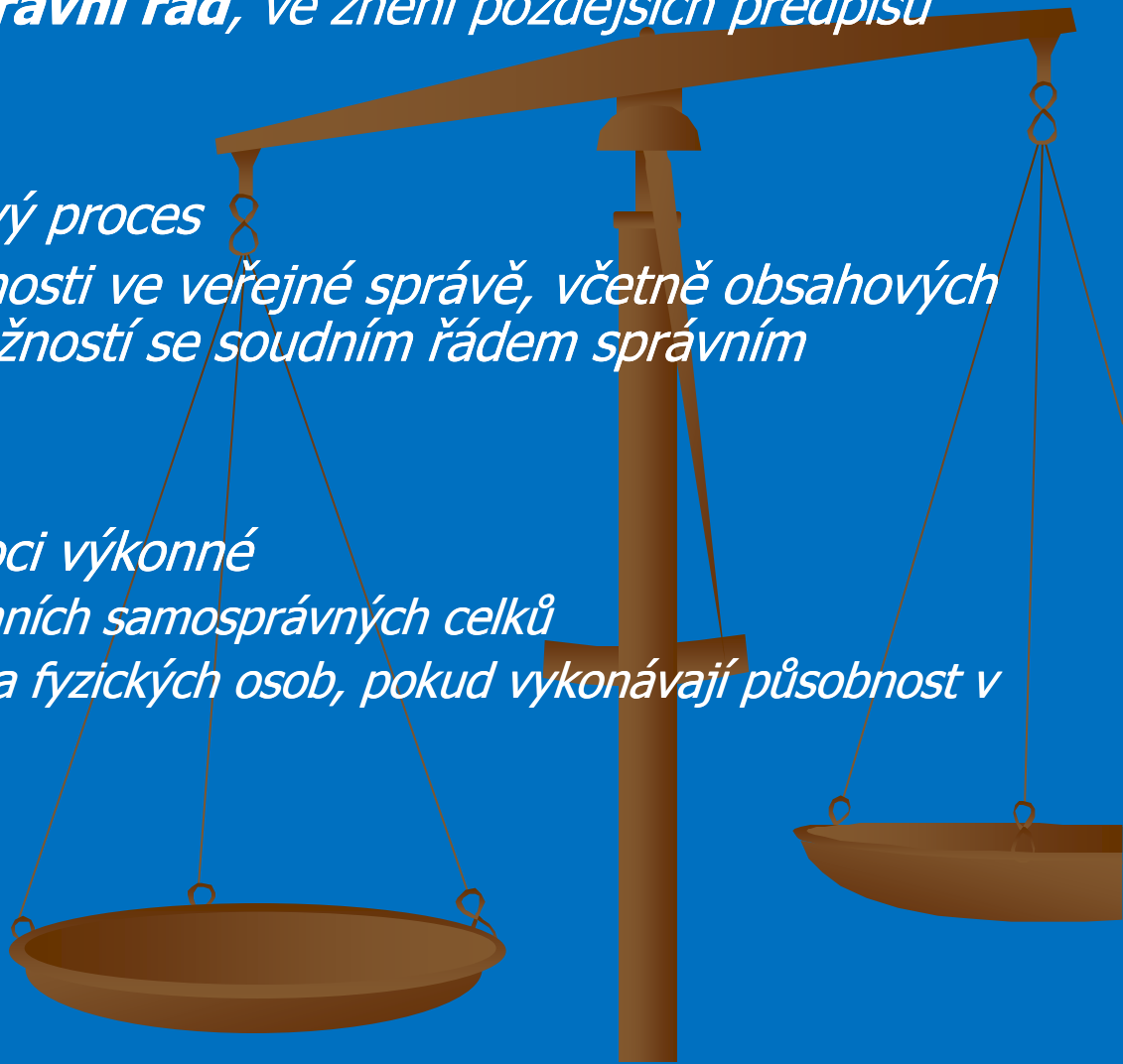
Pojetí, systematika správního řádu

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů reflektuje

- *právo na spravedlivý proces*
- *další záruky zákonnosti ve veřejné správě, včetně obsahových a institutových souvztažností se soudním řádem správním*

a zahrnuje

- *postup orgánů moci výkonné*
- *postup orgánů územních samosprávných celků*
- *postup právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy*

Vazba správního řádu na evropsko-unijní právní prostředí

- *Problematika správního řízení, a stejně tak dalších ve správním řádu upravených procedur, není v obecné formě upravena závaznými předpisy ES, resp. EU*
- *Přichází v úvahu jen některé doporučující úpravy dílčí, tzv. evropský standart právní úpravy správního řízení je obsažen především v dokumentech Rady Evropy.*

Základním dokumentem v tomto směru je :

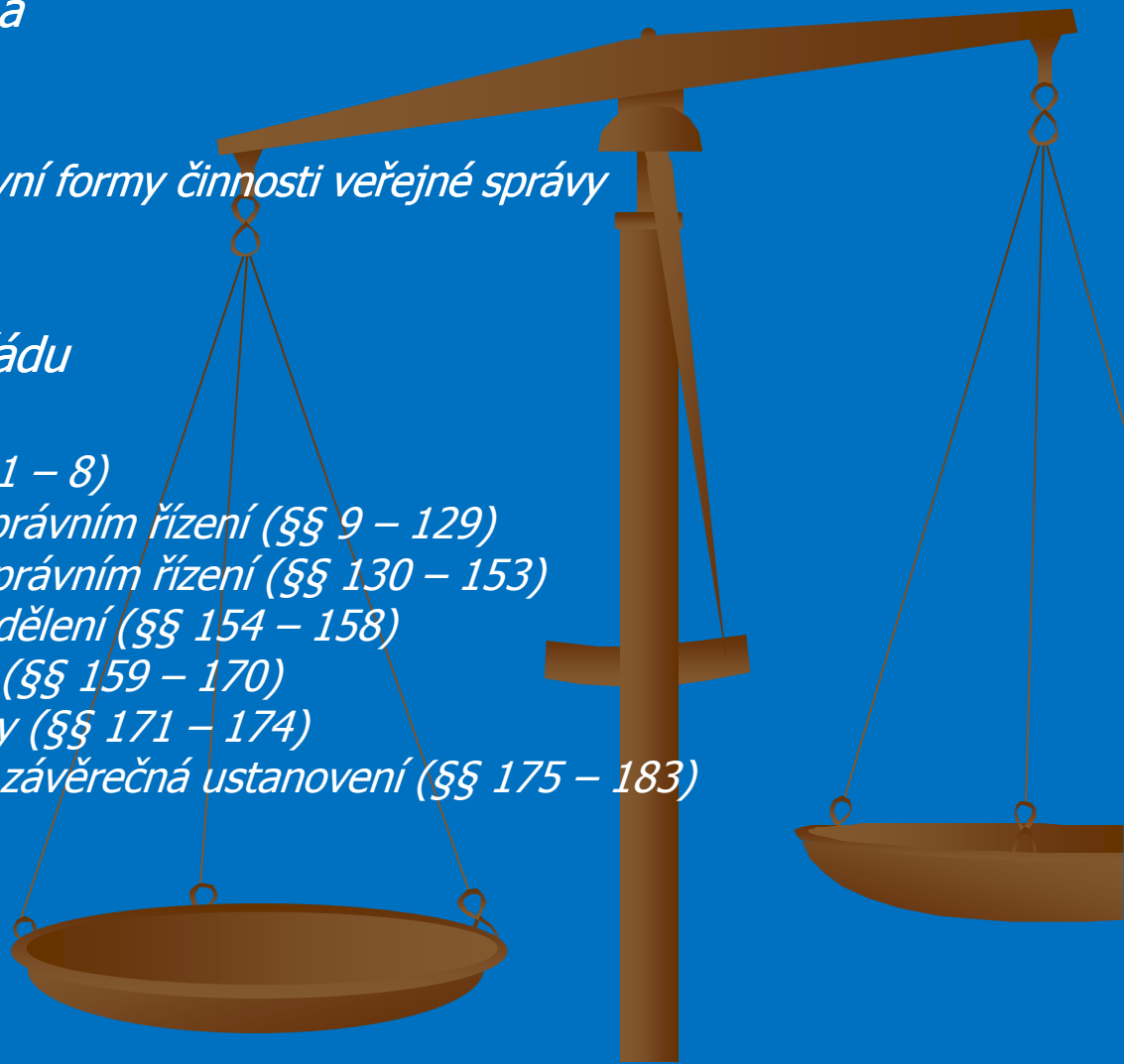
- Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy (77) 31 o ochraně jednotlivce v souvislosti s rozhodnutími správních orgánů

Na tuto rezoluci potom navazují :

- **Doporučení (80) 2 Výboru ministrů pro členské státy, týkající se správní úvahy**
- *Doporučení (81) 19 o přístupu k informacím, jež mají k dispozici orgány veřejné moci,*
- *Doporučení (84) 15, týkající se odpovědnosti orgánů veřejné moci za škodu způsobenou při výkonu jejich pravomoci,*
- **Doporučení (87) 16, týkající se správního řízení ve vztahu k velkým skupinám osob,**
- *Doporučení (89) 8, týkající se předběžných soudních opatření,*
- *Doporučení (91) 1, týkající se správního trestání, a*
- *Doporučení (91) 10, týkající se předávání osobních údajů, zpracovávaných orgány veřejné moci třetím osobám.*

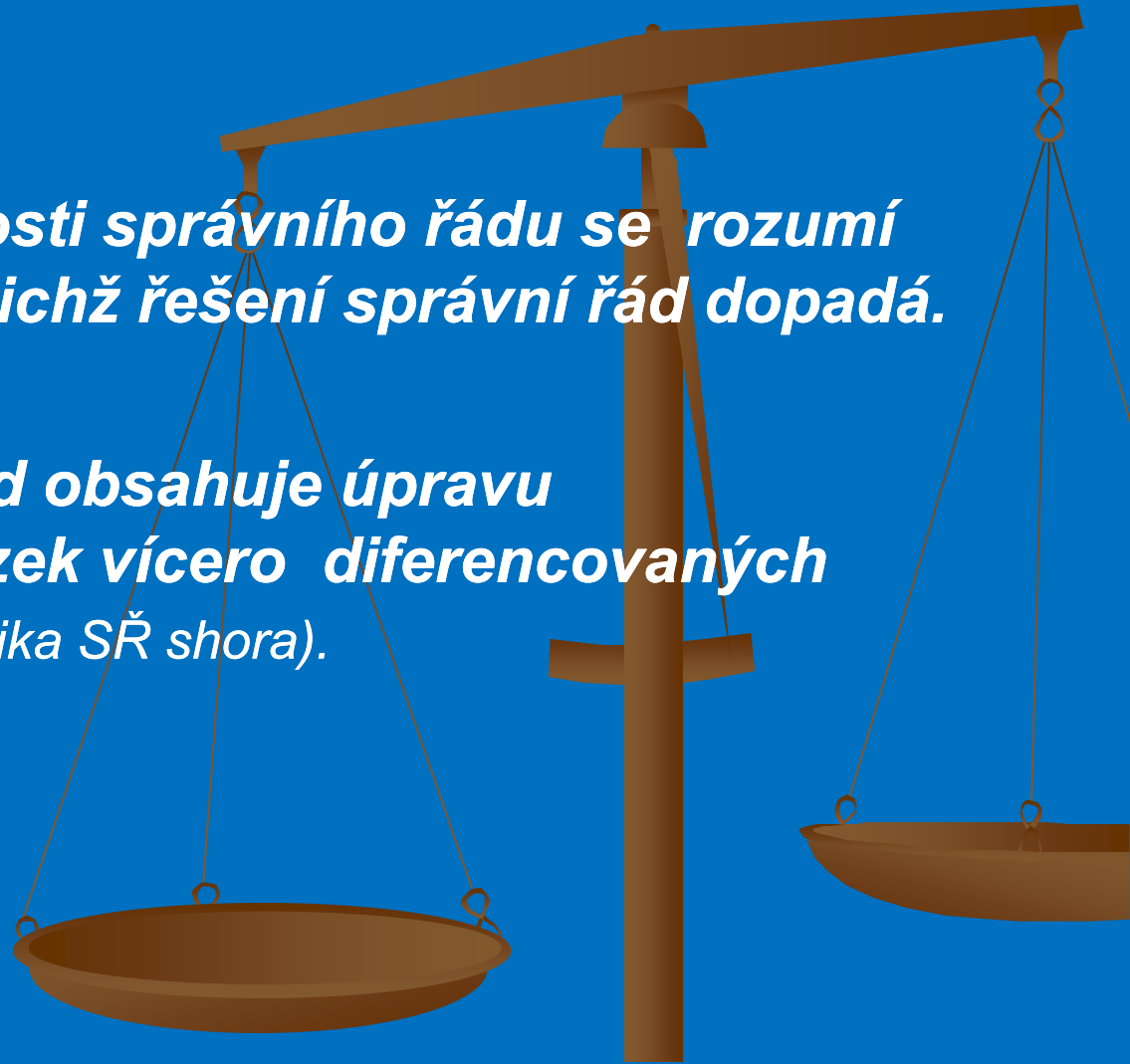
Zaměření a systematika správního řádu

- *správní řád se vztahuje na*
  - *správní řízení*
  - *další vnější nenormativní formy činnosti veřejné správy*
- *systematika správního řádu*
  - *úvodní ustanovení (§§ 1 – 8)*
  - *obecná ustanovení o správním řízení (§§ 9 – 129)*
  - *zvláštní ustanovení o správním řízení (§§ 130 – 153)*
  - *vyjádření, osvědčení, sdělení (§§ 154 – 158)*
  - *veřejnoprávní smlouvy (§§ 159 – 170)*
  - *opatření obecné povahy (§§ 171 – 174)*
  - *společná, přechodná a závěrečná ustanovení (§§ 175 – 183)*
  - *účinnost (§ 184)*

Rozsah působnosti správního řádu

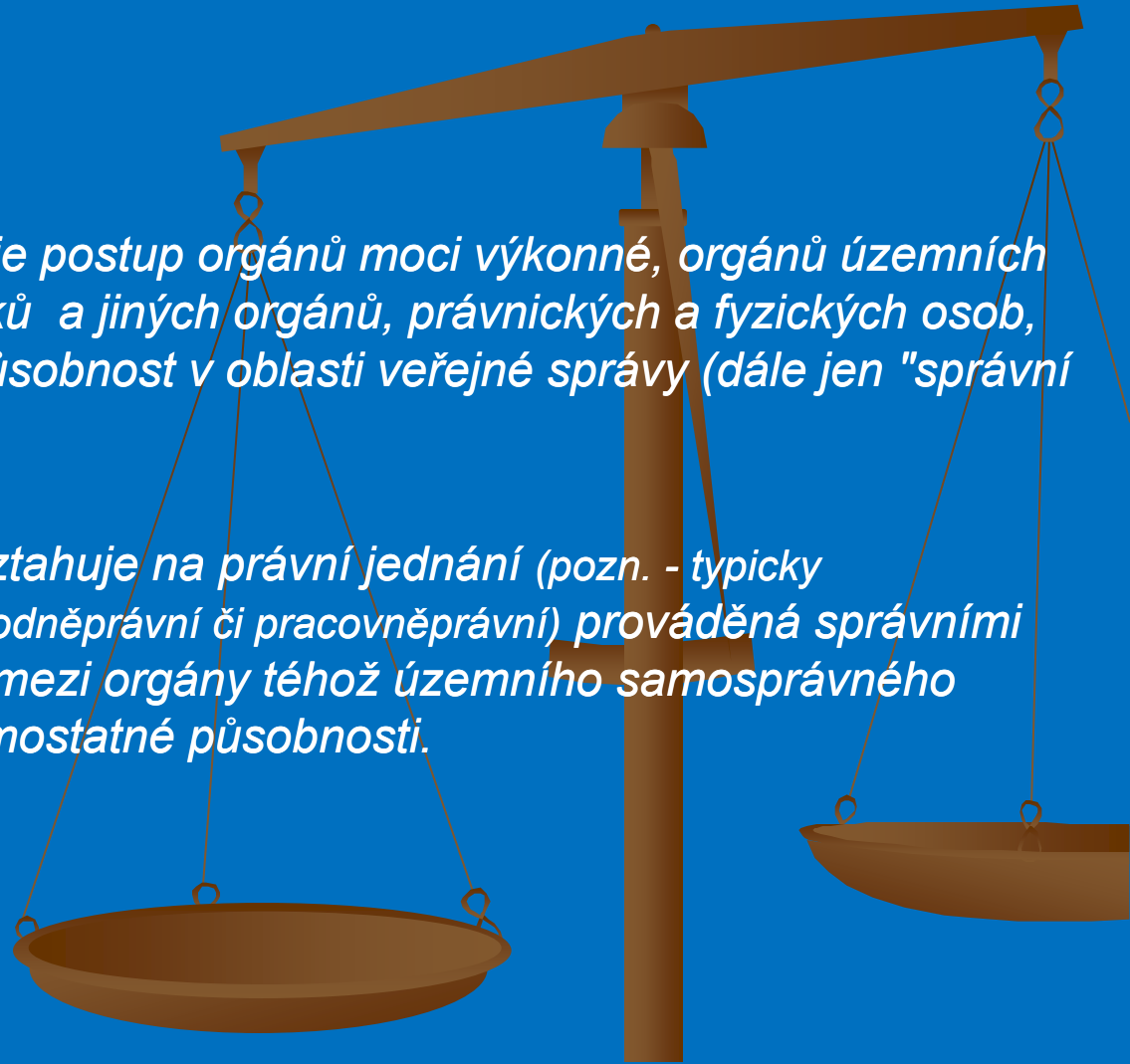
- *Rozsahem působnosti správního řádu se rozumí okruh otázek, na jejichž řešení správní řád dopadá.*
- *Stávající správní řád obsahuje úpravu procedurálních otázek vícero diferencovaných postupů (viz systematika SŘ shora).*

■ *Vymezení rozsahu působnosti správního řádu, pozitivní a negativní*

■ *(§ 1 odst. 1 a 3)*

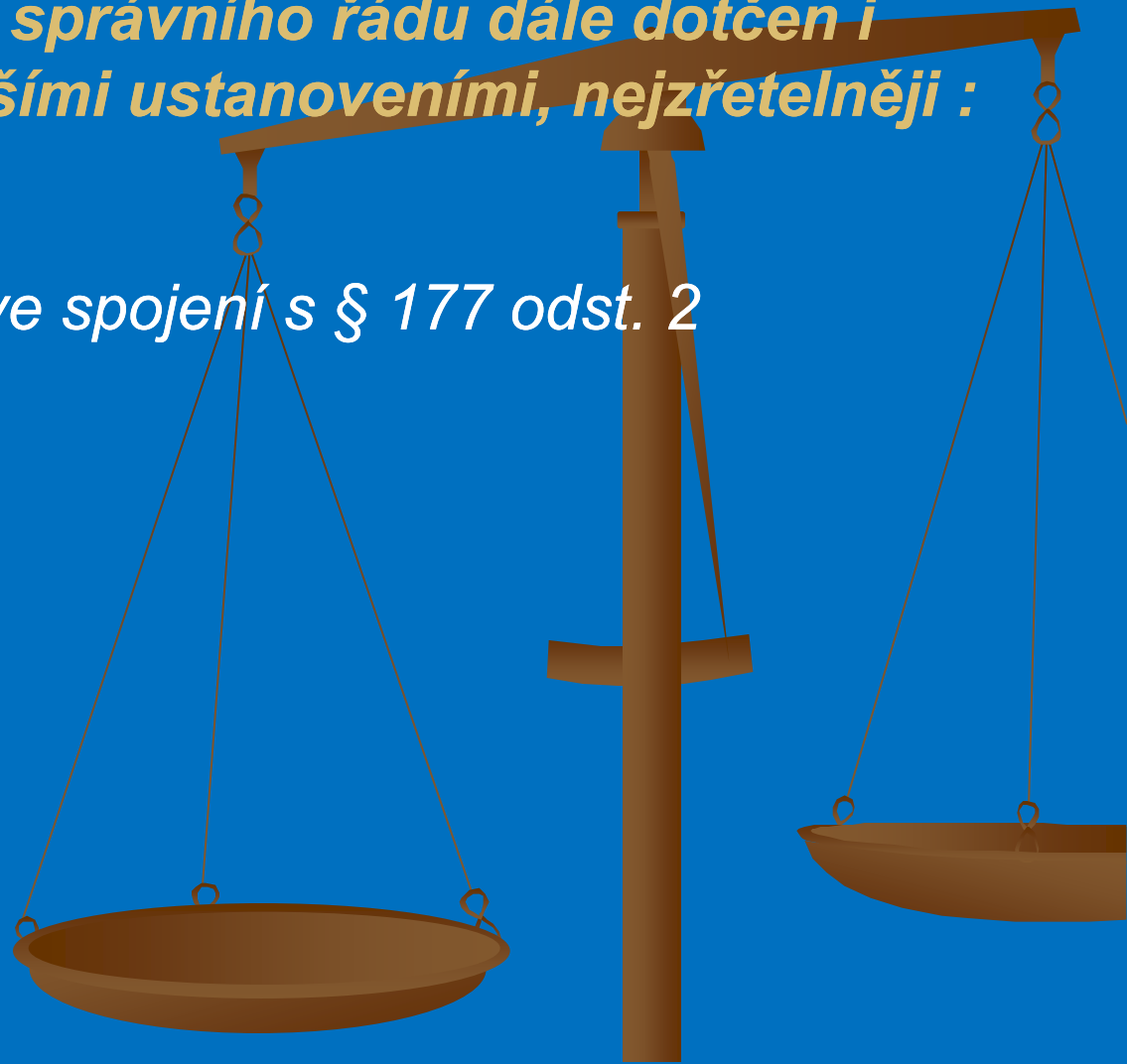
- *Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").*
- *Tento zákon se nevztahuje na právní jednání (pozn. - typicky občanskoprávní, obchodněprávní či pracovněprávní) prováděná správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.*

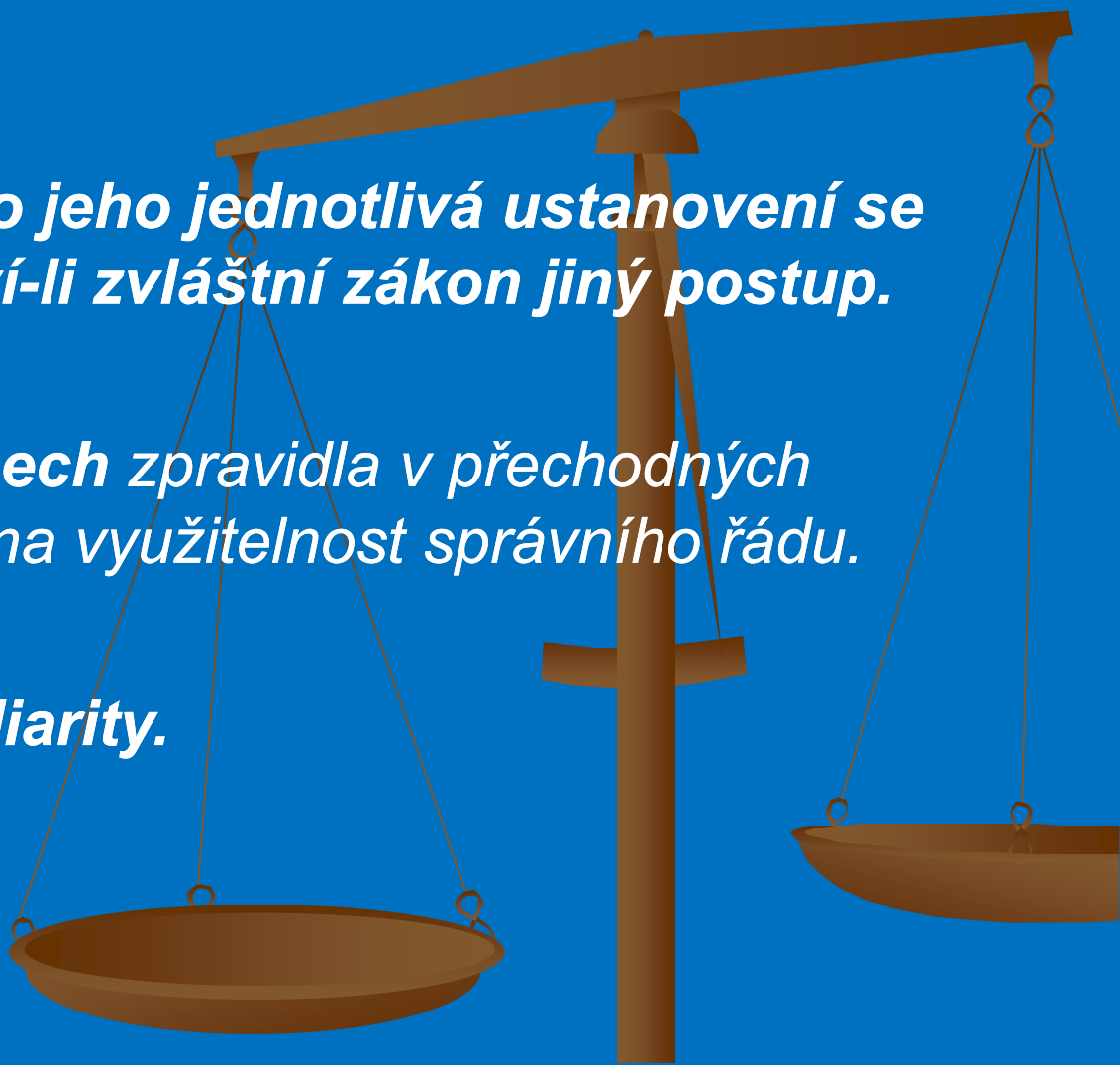
■ *Rozsah působnosti správního řádu dále dotčen i jeho některými dalšími ustanoveními, nejzřetelněji :*

- § 158 odst. 1 ve spojení s § 177 odst. 2
- § 177 odst. 1
- § 175

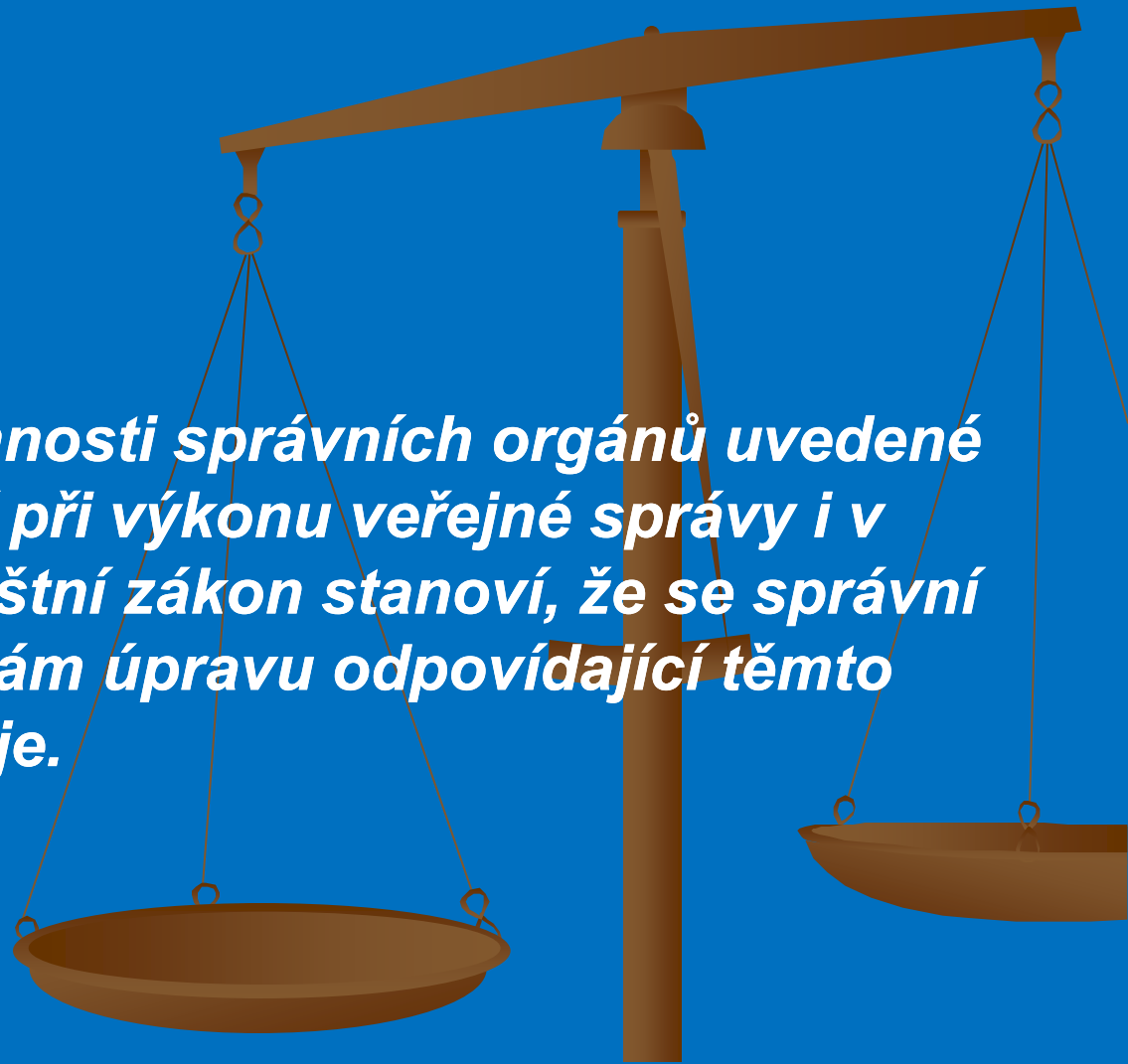
Vztah správního řádu ke zvláštním úpravám

- (§ 1 odst. 2)
  - *Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*
- *Ve zvláštních zákonech zpravidla v přechodných ustanoveních odkaz na využitelnost správního řádu.*
- *Jde o zásadu subsidiarity.*

....ve vztahu k „zásadám“

- *(§ 177, odst. 1)*
- *Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.*

- ***Ve zvláštních zákonech rozdílná míra odlišností.***

- ***Příklady obsažnějších zvláštních úprav***

- ***přestupkový zákon***
- ***stavební zákon***

Shrnutí, závěr

Prameny ke studiu tohoto bloku:

- ***Základní literatura***

- ***Skulová, S. a kol.: Správní právo procesní, 4. vydání, A.Čeněk, Plzeň, 2020 , str. 11 - 37***

- ***Právní předpisy :***

- ***Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů***

